

Kongsberg kommune:**HØRINGSUTTALELSE TIL DISTRIKTSKOMMISJONEN OG KOU
OM STERKE REGIONER****1. Sammendrag:**

Kongsberg kommune avgir uttalelse til distriktskommisjonen og KOU om sterke regioner. Formannskapet avgir uttalelse på vegne av kommunen. Uttalelsen er drøftet i formannskapet 16.12.04 og behandlet av formannskapet i møte 27.01.05, sak 0005/05. Kommunens uttalelse tar utgangspunkt i grunnlaget utarbeidet av KS Buskerud/Telemark.

Kongsberg kommune ved Formannskapet slutter seg enstemmig til deler KS sitt grunnlag til uttalelse *kapt 2. Mål, strategier og styringssystem i regional- og distriktpolitikken.*

Kongsberg kommune avgir uttalelse med flertall og mindretallsvedtak i spørsmålene om antall styringsnivåer og inndeling.

Flertallet bestående av 3 Ap, 1 KrF, 1 SV og 1 Sp, anbefaler en tre-nivå-modell der Buskerud fylke inngår i en fremtidig landsdelsregion med dagens fylker Buskerud, Telemark og Vestfold (BTV-region).

Mindretallet bestående av 3 H, 1 Frp, 1 V, anbefaler en to-nivå-modell med fokus på å utvikle "Kongsbegregionen" slik at kommunene i denne regionen også kan få overført oppgaver fra staten og en avviklet fylkeskommune.

2. Mål og strategier i regional- og distriktpolitikken

Kongsberg kommune støtter grunnlaget som KS har utarbeidet vedrørende mål og strategier i regionale og distriktpolitikken (avsnittene fra grunnlaget gjengis) :

"a) Behov for en politikk for utvikling av regionale fortrinn

Arbeidsgruppen er enig med Distriktskommisjonen i at det er behov for en politikk som på en langt mer kraftfull måte enn i dag legger til rette for å utnytte og videreutvikle regionale fortrinn i form av både naturlige, industrielle og menneskelige ressurser. Arbeidsgruppen stiller seg bak Distriktskommisjonens krav om at politikken må kunne tilpasses de forutsetninger, utfordringer og muligheter som finnes i den enkelte region, det vil si en *regionalt tilpasset politikk*. Det må være rom for en geografisk differensiering av politikken innenfor flere viktige sektorer, og det er behov for en langt sterkere grad av *territoriell samordning*, der det prioriteres og samordnes på tvers av sektorer. Arbeidsgruppen stiller seg også bak kravet om at politikken må *utformes nedenfra*, med demokratisk forankring og i partnerskap med sentrale aktører.

b) Behov for en politikk for verdiskaping og livskraft i distriktene

Arbeidsgruppen deler Distriktskommisjonens oppfatning om at det i distriktsområdene i Norge finnes store ressurser og muligheter, og at distriktene fortsatt har en viktig rolle å spille i de nasjonale verdikjedene. Arbeidsgruppen deler Distriktskommisjonens oppfatning om at det er to forhold som i denne sammenhengen er viktige:

- Distriktpolitiske mål og hensyn bør i større grad enn i dag integreres i sektorpolitikken og det må stilles resultatkrav i tråd med dette.
- Staten må fortsatt legge rammene for distriktpolitikken, uansett hvilket forvaltningsnivå som i fremtiden tillegges ansvaret for den territorielle samordningen av sektorpolitikken. Arbeidsgruppen forutsetter imidlertid at det her er snakk om overordnede rammer, og at regionene får stor handlefrihet innenfor distriktpolitikken.

c) Visjon, mål og strategier i regional- og distriktpolitikken

Arbeidsgruppen slutter seg til Distriktskommisjonens forslag til *visjon* for distrikts- og regionalpolitikken:

"Videreutvikle attraktive og livskraftige lokalsamfunn gjennom et aktivt og konkurransedyktig næringsliv og

likeverdige tjenestetilbud i hele landet, med sikte på å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret”.

Arbeidsgruppen slutter seg til Distriktskommisjonens forslag til *mål* for henholdsvis regionalpolitikken og distriktpolitikken, men etterlyser mål som tydeligere er knyttet til en bærekraftig utvikling. Mål for en bærekraftig utvikling innebærer en overgang fra kortsiktig til langsiktig planlegging og en overgang fra sektorpolitikk til helhetssyn.

Arbeidsgruppen slutter seg til Distriktskommisjonens forslag til fire overordnede *strategier* som grunnlag for distrikts- og regionalpolitikken: Politikk for å møte endring, vekt på den brede politikken, desentralisering av makt til folkevalgte organer, utnytte handlingsrommet i den smale distriktpolitikken.

d) Styringsstruktur

Arbeidsgruppen mener desentralisering av makt til underliggende forvaltningsnivåer er nødvendig for å utløse mer av det samlede verdiskapingspotensialet her i landet, og sette lokalsamfunn og regioner i stand til å ta større ansvar for egen utvikling. Arbeidsgruppen er også enig med flertallet i Distriktskommisjonen i at det må legges opp til en styrket territoriell samordning av statlig sektorpolitikk på regionalt nivå, dvs innenfor faste geografiske grenser. I valg av styringssystem for en territoriell samordning må nærhetsprinsippet og demokratiperspektivet stå sentralt.

e) Samspill mellom nivåene

Arbeidsgruppen mener samspillet mellom statlig og kommunalt/regionalt nivå bør baseres på at statens overordnede ansvar for distrikts- og regionalpolitikken opprettholdes, samtidig som det kommunale/regionale nivået får mer forutsigbare rammer og større frihet enn i dag både til å prioritere på tvers av sektorer og til å detaljutforme politikken. Som ledd i bestrebelsene på å skape mer forutsigbare rammebetingelser for kommunalt/regionalt nivå, bør statlig langtidsbudsjettering vurderes.

Oppgaver bør legges på det lavest mulige effektive nivå. Oppgaver som krever utøvelse av politisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer. Forvaltningen på kommunalt og regionalt nivå må ha tilstrekkelig makt til å gjøre regionale prioriteringer ut fra helhetlige strategier og til å inngå i partnerskap. Territoriell samordning av den ”regionale stat” er nødvendig for lokal og regional vekst og verdiskaping.”

3. Antall styringsnivåer, oppgaver og inndeling

Kongsberg kommune arbeider for og ønsker å utvikle **Kongsbergregionen** som grunnlag for samarbeide mellom kommunene og for å løse felles utfordringer til beste for våre områder.

Kongsberg kommune er delt i spørsmålene om styringsnivåer og inndeling.

Flertallet på 6 medlemmer av formannskapet bestående av 3 Ap, 1 Krf, 1 SV og 1 Sp, anbefaler en tre-nivå-modell der Buskerud fylke inngår i en fremtidig landsdelsregion med dagens fylker Buskerud, Telemark og Vestfold (BTV-region). En BTV-region med 625 000 innbyggere kan utgjøre en motvekt mot en østlandsregion rundt Oslo. Landsdelsregioner er nødvendig for å ha kraft til å løse de store oppgavene som i dag gjøres av fylkeskommunen og være en kraft innen næringsutvikling. Kommuner og kommuneregioner blir for små til å løse disse oppgavene.

En BTV - regionen utgjør en næringsøkonomisk region innenfor teknologi og industri. Regionen vil være et tyngdepunkt nasjonalt og vil også ha en rolle i Europeisk sammenheng. Regionmyndigheter, næringsliv og høgskolene kan samspille i et videre byggende prosjekt for samfunnsutvikling.

For Kongsberg er det også viktig med funksjonelt samarbeide der det er hensiktsmessig og spesielt mot Oslo regionen. Dette er tillegg til en formell, administrativ BTV-region.

Mindretallet på 5 medlemmer i formannskapet bestående av 3 H, 1 Frp, 1 V, ønsker et styringssystem med regioner styrt nedenfra og opp og etablert gjennom et frivillig samarbeid mellom kommuner, i stedet for det skisserte 3- nivå alternativet med landsdelsregioner etablert og basert på styring ovenfra og ned, følgelig 2 forvaltningsnivåer.

Mindretallets uttalelse gjengis:

1. Kongsberg kommune slutter seg til KS-Buskeruds anbefalinger til uttalelse om utvikling av mer robuste kommuner og sterke regioner. Regioner styrt nedenfra og opp og etablert gjennom et frivillig samarbeid mellom kommuner, i stedet for det skisserte 3- nivå alternativet med landsdelsregioner etablert og basert på styring ovenfra og ned.
2. Kongsberg kommune ønsker fokus på å utvikle "Kongsbergregionen" slik at kommunene i denne regionen også kan få overført oppgaver fra staten og en avviklet fylkeskommune. Følgelig støtter Kongsberg kommune alternativet med 2 forvaltningsnivå.
3. Kongsberg kommune vil ha en sterkere satsning på regionalt samarbeid. For Kongsberg og Kongsbergregionen er det viktig også å utvikle dette samarbeidet aktivt både mot Osloregionen og Drammensregionen, samt næringslivet i Vestfold og Grenland.
4. En styrking av kommuneøkonomien må gå på bekostning av staten.
5. En slik styrking av primærkommunene og et utvidet samarbeid mellom kommuner i distriktene må ha sin basis i et sterkere lokaldemokrati.